

Jämställdhets-, jämlikhets- och likabehandlingsplan för Grundskolan i Grankulla GiG åk 1-9

2025

I den grundläggande utbildningen vill vi stärka elevens identitet och hjälpa eleverna att förstå sitt värde som en unik individ. Förutsättningarna att skapa en undervisning som är genusmedveten och jämställdhetsmedveten är att man har förståelse för olika sexuella läggningar och könsaspekter. Den grundläggande utbildningen ska främja jämlikhet och likabehandling på så sätt att mobbning, trakasserier, våld, rasism eller diskriminering inte ska accepteras, utan förebyggas och tas itu med.

Visionen är att skapa en trygg arbetsmiljö för elever och personal. Arbetet handlar i praktiken om att kartlägga frågeställningar och problem kopplade till jämlikhet och jämställdhet, dvs. ett förebyggande arbete. Därtill ska kränkningar som drabbat skolans elever eller personal omedelbart redas ut.

Centrala begrepp

Jämlikhet: Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och ska behandlas lika. Alla ska vara lika inför lagen och ha samma rättigheter oavsett etnicitet, tro, utseende, sexuell läggning, klasstillhörighet status, åsikt, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, könsidentitet etc.

Jämställdhet: Jämställdhet innebär jämlikhet mellan kvinnor och män. Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att kvinnor och män ska ha samma makt, måste de ha lika möjligheter, rättigheter, och skyldigheter oavsett kön, könsuttryck eller könsidentitet.

Enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 5§ (https://www.finlex.fi/sv/lagstiftning/1986/609#sec_3) skall myndigheter och utbildningsanordnare ansvara för att personal och studerande utarbetar en jämställdhetsplan. Enligt lagen skall denna plan utvärderas och revideras med tre års mellanrum.

I planen har GiG valt att inkludera jämlikhetsfrågor, för att skolans verksamhet ska genomsyras av en syn på människors lika värde. Arbete som främjar jämlikhet minskar orättvis behandling av människor på grund av ålder, ras, hudfärg, funktionsnedsättning, kön, sexuell läggning, språk, religion, socioekonomisk bakgrund, politiska åsikter samt nationellt eller socialt ursprung. Jämställdhets- och jämlikhetsplanen utgör en grund för kontinuerlig uppföljning av läget i skolan.

Likabehandling: Med likabehandling i skolan avses att elever och personal behandlas på samma sätt enligt principerna för jämlikhet och jämställdhet.

Enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen ska en utbildningsanordnare se till att varje läroanstalt har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

I GiG betonar vi jämställdhet, jämlikhet, respekt och tolerans. Alla i skolgemenskapen ska känna sig hörda och uppskattade. Alla elever är unika och har rätt till god undervisning och jämlikt bemötande.

I skolornas vision betonas fyra delområden; Delaktighet, Ansvar, Respekt och Engagemang, DARE.

Eleverna ska **respektera** sitt och andras lärande. De ska kunna tillämpa kunskap, ha ett kritiskt förhållningssätt och en bred allmänbildning samt ha god samarbetsförmåga i en föränderlig värld. Eleverna ska lära sig att ta ansvar för sina handlingar samt lära sig se hur deras handlingar påverkar dem själva och deras omgivning.

Eleverna ska vara **engagerade** och inse hur viktigt motivation, **ansvar** och uthållighet är när man vill uppnå sina mål. Eleverna ska känna sig stolta över sig själva och det arbete de utför. Eleverna ska bli medvetna om sin läroprocess, utveckla sin kompetens samt förhålla sig nyfiket och kreativt till inläring och livslångt lärande.

Eleverna ska kunna känna sig hemmastadda i den finlandssvenska kulturen samt vara förtrogna med den nordiska kultur och den europeiska bildning vår kultur influeras av. Eleverna ska vara språkligt medvetna.

Eleverna har rätt att vara **delaktiga** i skolsamfundet. De ska utvecklas till harmoniska människor med en demokratisk uppfattning om samhället och med beredskap att aktivt delta i demokratisk verksamhet. De ska också kunna ta globalt ansvar och verka för hållbar utveckling.

Förebyggande arbete: För att göra jämlikhets- och jämställdhetsfrågorna till en del av skolans värdegrund måste alla i skolan vara medvetna om de synliga och osynliga sociala strukturer som kan leda till en orättvis behandling. Synliggörandet och ifrågasättandet av olika sociala normer bör ha en central roll i verksamhetskulturen.

Osynliga könsnormer om hur elever, lärare och representanter för övrig personal förväntas vara, eller hur man bör vara för att passa in, kan göra det svårare att vara den man vill, eller att leva sitt liv som man vill. I GiG vill vi i enlighet med skolans värdegrund arbeta för att alla ska kunna vara sig själva, utan att behöva forma sitt beteende utgående från yttre förväntningar och normer.

I enheten Granhult jobbar Tryggvä-gruppen bestående av två klasslärare. Tryggvä-gruppen arbetar främst mobbningsförebyggande men utreder även eventuella mobbningsfall. Gruppen uppdaterar Planen mot våld, mobbning och trakasserier. Tryggvä-gruppen samarbetar både med skolans elevhälsogrupp, personalen, eleverna och vårdnadshavarna. I enheten Hagelstamska jobbar ett Tryggvä-team. Tryggvä-teamet arbetar mobbningsförebyggande men utreder eventuella mobbningsfall. Gruppen deltar i uppdateringen av Planen mot våld, mobbning och trakasserier. Tryggvä-teamet samarbetar både med skolans elevhälsogrupp, personalen, eleverna och vårdnadshavarna.

I enheten Hagelstam har elevkårsstyrelsen som uppgift att arrangera olika tema- och trivseldagar samt engagera sig i utvecklingen av skolan. Styrelsen handleds av två lärare.

Alla årskurser i GiG har Må bra -lektioner på schemat.

Till elevhälsoteamet, GEH, hör rektor, biträdande rektor, skolhälsovårdare, skolkurator, skolpsykolog, en lärare och vid behov andra aktörer. Elevhälsoteamet diskuterar säkerheten i skolan samt elevernas hälsa och välbefinnande på generell nivå.

GiG enhet Granhult

Mål:	Nuläge:	Åtgärd:	Tidsplan:	Pågående läsår (2023- 2026)	Ansvar:	Uppföljning och uppföljningsåtgärder:
Följa upp jämlikhets- och jämställdhetsläget i skolan:	Eleverna upplever kränkande beteende i form av tråkiga kommentarer, opassande skämt, att inte få vara med	Resultaten från enkäten behandlas under MåBra-lektionerna	Enkät vår 2025	Jämställdhetsenkät till personalen Presentera resultaten för elever och vårdnadshavare	Generella elevhälsan Tryggvä-gruppen, tillsammans med representanter från elevrådet Planansvariga	Enkät 1 ggr/ läsår Uppdateras i april vartannat år börjar 2026
Att jämlikhetsfrågor är en bestående del av skolans praktiska värdegrund		Synligheten av jämlikhetsfrågor ökas genom kollegiala satsningar	Kontinuerligt arbete		Skolans personal	Diskussioner om värdegrundens synlighet och praktiska tillämpning med skolans personal, elever
Skolans personal: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, samt vara medveten om hur begreppen främjas i praktiken i skolan		Personalmöten och fortbildningar där begreppen behandlas och belyses med t.ex gruppdiskussioner, problematiseringar och besök av sakkunniga	1 gång/läsår	Diskussioner i kollegiet	Ledningsgruppen Team	
Elever: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, samt vara medveten om vad begreppen betyder		Undervisning och morgonsamlingar	Kontinuerligt		Tryggvä-gruppen Team Klasslärare	
Elever: få en förståelse för hur begreppen jämlikhet-, jämställdhet och likabehandling kan främjas i skolans vardag		Respekt dagar Må bra-samlingar och -lektioner	Kontinuerligt	Må bra-samlingar och -lektioner	Tryggvä-gruppen Team Elevrådet	
Alla i skolan agerar på kränkande ordval och orättvis behandling		Betona och synliggöra under personalmöten, morgonsamlingar, elevrådsmöten och i hela skolans verksamhetsmiljö.	Kontinuerligt arbete	Klassanda	Skolans hela personal och alla elever Tryggvä-gruppen Elever kan vända sig till skolans personal ifall kränkningar iaktas	Kontinuerligt
Att kunna göra en anonym anmälan		Skapa en möjlighet för elever att göra en anonym anmälan ifall kränkningar iaktas		Vi använder Someturva-ap pen och möjliggör anonym anmälan i skolan	Klasslärarna	Följa upp anmälningar som görs
Fortsatt utveckling av jämställdhets-, jämlikhets- och likabehandlingsplanen.		Behandlas i ledningsgruppen, kollegiet och den generella elevhälsan		Deltagande i fortbildningar	Ledningsgruppen Generella elevhälsan Elevhälsan	

GiG enhet Hagelstam

Mål:	Nuläge:	Åtgärd:	Tidsplan:	Pågående läsår (2023- 2026)	Ansvar:	Uppföljning och uppföljningsåtgärder:
Följa upp jämlikhets- och jämställdhets läget i skolan:	Presentera resultaten för enkäten våren 2025 för elever och personal.	Jämställdhetsenkäten med 1 års intervall åk 7 och 9..	Enkät november 2025 (utfört)	Enkäten presenteras för elever och personal. Gemensamma möten med staden.	Generella elevhälsan tillsammans med representanter från elevkåren Planansvariga	1ggr/ läsår Uppdateras i april vartannat år börjar 2026.
Att jämlikhetsfrågor är en bestående del av skolans praktiska värdegrund		Synligheten av jämlikhetsfrågor ökas genom kollegiala satsningar	Kontinuerligt arbete		Skolans personal	Diskussioner om värdegrundens synlighet och praktiska tillämpning med skolans personal och elever
Skolans personal: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, samt vara medveten om hur begreppen främjas i praktiken i skolan		Personalmöten och utbildningar där begreppen behandlas och belyses med t.ex gruppdiskussioner, problematiseringar och besök av sakkunniga	Åtminstone en gång/läsår	Diskussioner i kollegiet.	Ledningsgruppen	
Elever: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, samt vara medveten om vad begreppen betyder		Undervisning, morgonsamlingar	Kontinuerligt arbete		Sektionerna, välmåendeteamet	
Elever: få en förståelse för hur begreppen jämlikhet-, jämställdhet och likabehandling kan främjas i skolans vardag		Jämlikhetsövningar Temadagar, må bra-lektioner och kf.	Kontinuerligt	Må bra-lektioner	Sektionerna, välmåendeteamet, GEH	
Alla i skolan agerar på kränkande ordval och orättvis behandling		Betona och synliggöra under personalmöten, morgonsamlingar, elevkårsmöten och i hela skolans verksamhetsmiljö.	Kontinuerligt arbete	Mobanda	Skolans hela personal och alla elever. Elever kan vända sig till skolans personal ifall kränkningar iakttas.	Kontinuerligt
Att kunna göra en anonym anmälan		Skapa en möjlighet för elever att göra en anonym anmälan ifall kränkningar iakttas		Vi använder Someturva-app en och möjliggör anonym anmälan i skolan	GEH	Följa upp anmälningar som görs
Fortsatt utveckling av jämställdhets-, jämlikhets- och likabehandlingsplan en.		Behandlas i ledningsgruppen och kollegiet			Ledningsgruppen	